

Bijlage overeenkomst Groene Ouderenzorg Partnerschap

Deze overeenkomst beschrijft de achtergrond, focus en voorwaarden van het Groene Ouderenzorg Partnerschap, dat aanvangt op 1 januari 2027. In samenwerking tussen Actiz en Nature For Health (NFH) is de beweging Groene Ouderenzorg in het leven geroepen. Daarbij voortbouwend op de vergroening die al op veel plaatsen in de ouderenzorg plaatsvindt.

De Groene Ouderenzorg wil de directe leef- en werkomgeving van zorglocaties groener maken en wil de zorg ondersteunen beter gebruik te maken van dat groen. Ook inspireert de beweging op het vergroenen van gebouwen en gebruik van groen binnen.

Het Groene Ouderenzorg Partnerschap zet wederkerigheid centraal: we zetten de natuur in bij de zorg én we geven iets terug aan de natuur. Dit past bij het streven van de Green Deal Duurzame Zorg en van het landelijke Collectief Natuurinclusief, een Nederlands samenwerkingsverband dat streeft naar een volledig natuurinclusieve samenleving in 2050.

1. Aanleiding:

De Nederlandse ouderenzorg staat voor grote uitdagingen. Het aantal ouderen groeit, de zorgvraag neemt toe en het tekort aan medewerkers loopt verder op. Daardoor ontstaat steeds meer behoefte aan manieren om gezondheid, welzijn en kwaliteit van leven te versterken. Natuur kan daar een belangrijke bijdrage aan leveren. Door gebouwen en terreinen te vergroenen, bewoners vaker naar buiten te laten gaan en natuur onderdeel te maken van het dagelijks leven ontstaat een leefomgeving die uitnodigt tot ontmoeten, bewegen, ontspannen en meedoen.

In Nederland zijn hiervan inmiddels veel inspirerende voorbeelden. Verpleeghuizen leggen beleeftuinen aan, organiseren natuuractiviteiten, werken samen met natuurorganisaties en ontwikkelen groene dagbesteding. Ook wordt natuur steeds vaker meegenomen bij nieuwbouw en de inrichting van woonzorglocaties.

Bijlage overeenkomst Groene Ouderenzorg Partnerschap

Deze voorbeelden laten zien wat mogelijk is. Tegelijkertijd kennen veel organisaties elkaar nog nauwelijks. Met Groene Ouderenzorg willen we de deelnemende organisaties met elkaar verbinden, de kennis verbreden en samen bouwen aan een landelijke beweging.

De Groene Ouderenzorg is een logisch vervolg op initiatieven in andere zorgsectoren. Onder coördinatie van IVN en Nature For Health zijn binnen de Geestelijke Gezondheidszorg en de Gehandicaptenzorg al vergelijkbare bewegingen op gang gebracht. De kruisbestuiving tussen deelnemende organisaties, het aanhaken van externe kennispartners en het uitvoeren van effectmetingen hebben daar bijzonder veel opgeleverd. De opgedane kennis en ervaring vormen een waardevolle basis voor Groene Ouderenzorg.

2. Visie op Groene Ouderenzorg

Groene Ouderenzorg staat voor een ouderenzorg waarin natuur een vanzelfsprekend onderdeel is van wonen, leven en zorgen. Een ouderenzorg die niet alleen kijkt naar wat mensen nodig hebben, maar ook naar wat hun leven betekenis, plezier en verbondenheid geeft.

Natuur nodigt uit tot bewegen en ontmoeten, biedt rust en herkenning en versterkt de verbinding tussen ouderen, naasten, medewerkers en de omgeving. Zo komen gezondheid, welzijn, preventie, biodiversiteit, een gezonde leefomgeving en zorgzame gemeenschappen bij elkaar.

Nederland kent al veel waardevolle voorbeelden waarin natuur bijdraagt aan goede ouderenzorg. Groene Ouderenzorg wil deze voorbeelden, samen met bestaande kennis, ervaringen en netwerken, verbinden tot een gezamenlijke beweging. Een beweging die inspireert, samen leert en eraan bijdraagt dat iedere oudere – binnen én buiten zorgorganisaties – toegang heeft tot de positieve kracht van natuur.

3. De Groene Ouderenzorg Voorlopers

De kern van het Groene Ouderenzorg Partnerschap bestaat uit zorgaanbieders binnen de VVT zorg die we Groene Voorlopers noemen. Andere partners van het Groene Ouderenzorg Partnerschap zijn Actiz en Nature For Health. Het Partnerschap kan worden uitgebreid met andere geïnteresseerde organisaties, bijvoorbeeld zorgverzekeraars of (wetenschappelijke) instellingen.

Bijlage overeenkomst Groene Ouderenzorg Partnerschap

4. Lange termijn doelen van de Groene Ouderenzorg

De Groene Ouderenzorg beweging werkt aan de volgende lange termijn doelen die worden onderschreven door de deelnemende partners:

- De groene leef- en werkomgeving wordt (weer) benut als bron voor mentale en fysieke (positieve) gezondheid voor zowel bewoners als familieleden als de zorgprofessional. Hierdoor neemt de gezondheid en het welzijn van deze betrokkenen toe.
- De organisaties investeren andersom in een gezonde groene omgeving. De biodiversiteit, afname van hittestress en landschapsdiversiteit op het terrein neemt toe. Dit sluit ook goed aan bij het gedachtegoed van de Green Deal Duurzame Zorg en het Collectief Natuurinclusief.
- De groene leef- en werkomgeving is een bron voor behandeling, begeleiding en activiteiten, alsook een bron voor vitaliteit van bewoners, medewerkers in de zorg, naasten en vrijwilligers.
- De buurt en het informele netwerk van bewoners wordt waar relevant uitgenodigd mee te helpen en mee te profiteren van de groene ontwikkelingen binnen de Groene Ouderenzorg. Hierdoor neemt de onderlinge sociale cohesie toe, wat bijdraagt aan het hebben van een fijne dag, voor zowel bewoners als medewerkers als het informele netwerk er omheen
- Er wordt binnen de ouderenzorg organisaties gewerkt aan het borgen van het gedachtegoed van de Groene Ouderenzorg (zoals omschreven in de doelen) in het beleid van de organisaties. Deze doelen worden in de eerste drie jaar van het Groene Ouderenzorg Partnerschap geïmplementeerd via de 4 pijlers, die hieronder zijn beschreven.

5. De pijlers van de Groene Ouderenzorg

Om gefocust impact te maken, richt de Groene Ouderenzorg zich de komende jaren op vier pijlers, die hieronder benoemd zijn. De activiteiten in het kader van deze pijlers dragen bij aan de uitvoering van de Green Deal Duurzame zorg, met name thema 1 "Actieve inzet op gezondheidsbevordering". De activiteiten zijn ook relevant voor het voldoen aan de Omgevingswet, de Wet Zorg en Dwang en 'Duurzaam Ondernemen en het Collectief Natuurinclusief'. De ambitie als beschreven in de pijlers is indicatief. Groene Voorlopers in de Groene Ouderenzorg committeren zich eraan om in de geest van deze pijlers te gaan werken. De invulling hiervan en de verdeling van aandacht tussen en/of per pijler, kan per organisatie verschillen.

Bijlage overeenkomst Groene Ouderenzorg Partnerschap

Pijler	Ambitie
 1. Meer behandelingen, begeleiding en activiteiten in het groen/ de natuur gericht op welzijn en vitaliteit van cliënten.	Natuur wordt door de Groene Voorloper meegenomen in 10% van de zorgbehandelingen, begeleiding bij wonen en bij activiteiten. Daarbij is vooral aandacht voor het effect op het gevoel van welzijn. De Groene Ouderenzorg voorloper richt haar locatie(s) zo in dat bewoners, verwanten én medewerkers met behulp van de natuur in hun directe woon- en werkomgeving kunnen opladen en werken aan hun gezondheid. Daarbij wordt gewerkt met de inzet van zogenaamde Perceived Sensory Dimensions (landschapskarakteristieken) en met 'Positieve Gezondheid'. Organisaties die geen eigen terrein of tuinen hebben investeren waar mogelijk in verbetering van het groen op een terrein in de buurt. En ook binnen kan natuur (groen) een rol van betekenis spelen.
 2. Versterken van vitaliteit door inzet van groen en betrokkenheid van zorgmedewerkers en bewoners	15% van zorgmedewerkers van de Groene Voorlopers werkt aan haar vitaliteit door contact met natuur/ groene omgeving. Hierdoor neemt het ziekteverzuim af.
 3. Het verbinden van zorgterreinen en buurt, voor alle bewoners	De Groene Voorloper zet in op samenwerking tussen burens en bewoners en medewerkers van een zorglocatie of -terrein, onder meer door wandelroutes te creëren die toegankelijk zijn voor alle (wijk)bewoners.
 4. Het vergroten van de omgevingskwaliteit van de fysieke leef-, woon- en werkomgeving van locaties.	De Groene Voorloper werkt aan het verminderen van hittestress en het bevorderen van koele plekken, het bijdragen via groen aan klimaatdoelstellingen en het aantrekkelijker en meer biodivers maken van de locatie(s), inclusief gebouwen.

Bijlage overeenkomst Groene Ouderenzorg Partnerschap

6. Investerings door toetreden Ouderenzorg organisaties

Financiële investering

Deelnemende Ouderenzorgorganisaties worden onderverdeeld in klein (1 à 2 locaties), middelgroot (2 tot 10 locaties) en groot (meer dan 10 locaties, verdeeld over meerdere provincies). De jaarlijkse bijdrage wordt als volgt vastgesteld:

Klein:	€ 5.000,- per jaar
Middelgroot:	€ 7.500,- per jaar
Groot:	€ 10.000,- per jaar

De duur van de samenwerking is drie jaar. Na drie jaar wordt mede aan de hand van een evaluatie gezien of voortzetting aan de orde is. Na 1 jaar is er een uitstapmoment mogelijk. Instellingen die uit het partnerschap willen stappen, communiceren dit uiterlijk één jaar na toetreding tot het partnerschap met Nature For Health. Voor de jaarbijdrage ontvangt u namens het Groene Ouderenzorg Partnerschap een factuur vanuit Nature For Health. De factuur wordt per kalenderjaar verstuurd. Het bedrag wordt uiterlijk 30 dagen na ontvangst van de factuur betaald.

Uren investering

Voor de komende drie jaar dragen de deelnemende partners bij aan de ontwikkeling en verdieping van de Groene Ouderenzorg binnen de eigen organisatie en het partnerschap als geheel. Dit doen ze door middel van een ureninzet van eigen medewerkers als een bijdrage.

Deze inzet zal minimaal 80 uur zijn per jaar voor kleine organisaties, 120 uur voor middelgrote en 160 uur voor grote organisaties.

Bijlage overeenkomst Groene Ouderenzorg Partnerschap

7. Return of investment

Nature For Health is verantwoordelijk voor de coördinatie van de uitvoering van het Groene Ouderenzorg Partnerschap. Actiz denkt mee, zet uit, ondersteunt waar nodig. De investeringen van de Groene Ouderenzorgpartners als genoemd in de vorige paragraaf maken ondersteuning vanuit Nature For Health mogelijk, en wel in de volgende categorieën:

• Ondersteuning op maat voor Groene Ouderenzorg Voorlopers

Denk hierbij bijvoorbeeld aan het inzetten van belevingsgerichte inrichtingsprincipes ("Perceived Sensory Dimensions"), het begeleiden van de transitie naar ander groenbeheer, het versterken van de relatie met de buurt en verwanten, het bieden van oplossingen voor hittestress, watermanagement, biodiversiteit, het ondersteunen van medewerkers bij het implementeren van natuur in hun eigen werk enz.

• Leernetwerk & Kennisdeling

Organisatie van Groene Ouderenzorg kruisbestuivingsbijeenkomsten en verdiepende kennisbijeenkomsten (jaarlijks minimaal 1 offline bijeenkomst en 1 online bijeenkomst).

Faciliteren van directe toegang tot relevante onderzoeks- en praktijkresultaten relevant voor de realisatie van de Groene Ouderenzorg, inclusief zaken als vitaliteit van zorgmedewerkers en bewoners.

• Lobby en fundraising (in samenwerking met bestuurders)

De lobby is mede gericht op overheden, zorgverzekeraars en zorgkantoren, met als doel dat Groene Ouderenzorg erkend en beloond wordt.

De fundraising is gericht op het realiseren van externe financiële middelen voor het uitvoeren van een of meer programma's op het vlak van de Groene Ouderenzorg

• Interne en externe communicatie

Ontwikkelen van een krachtige Groene Ouderenzorg communicatie. Organiseren van gezamenlijke Groene Ouderenzorg inbreng in relevante bijeenkomsten van bijvoorbeeld de Green Deal Duurzame Zorg en de ouderen zorg zelf.

Kennisdeling, praktijkvoordelen en interessante initiatieven krijgen aandacht op een speciaal daarvoor ingerichte pagina op de website van Nature For Health en worden verspreid via socials.

Bijlage overeenkomst Groene Ouderenzorg Partnerschap

• Dagelijkse coördinatie van het Groene Ouderenzorg Partnerschap

Coördinatie van het Groene Ouderenzorg Partnerschap zelf inclusief een jaarlijkse rapportage over de voortgang van de beweging.

• Financieel-administratieve zaken

De financiële administratie wordt uitgevoerd door Nature For Health

Gegevens Nature For Health

Adres: Oisterwijksebaan 8A, 5056 RD, Berkel-Enschot

Email: groeneouderenzorg@nfhfoundation.com

IBAN: NL49RABO 0379 9145 14 KVK: 57871485 RSIN: 852772713